

1. Анаксагор (ок. 500 – 428 г.пр.н.ера)

Първ поставил ума над материята, като започнал по следния начин своето съчинение, в чието изложение авторът писал на един хубав и възвишен език: „Всички неща били заедно; след това дошъл умът и ги вкарал в ред.“ Поради това и Анаксагор получил прозвището „Ум“. „Разказва се, че някога живеел Анаксагор, мъжественият герой, с прякора „Умът“, защото в своето учение той поставя на първо място ума, който, като започнал да действа незабавно свързвал в едно всичко, което по-рано се намирало в безпорядък.“ Той казал, че Слънцето е огнена маса и че то по своите размери е по-голямо от Пелопонес. Луната е обитаема и има възвишения и долини. Началата на всичко според него са сбор от приличащи си помежду си частици. С други думи, както златото се състои от стърготинки, така и вселената представя от себе си съединение от частни малки тела. И умът според него е начало на движението. От телата тежките заемат място долу, като например земята, а леките се разполагат горе, като например огънят. Водата и въздухът заемат средно място. Така по споменатия начин над плоската, земя се крепи морето, при което част от влагата се превръща от Слънцето в пари. Звездите отначало се издигали и движели сякаш по купол, тъй щото видимият небесен свод бил разположен постоянно срещу върха на Земята, като впоследствие той се наклонил. Млечният път бил отражение на светлината на звездите, които не се осветляват от Слънцето. Кометите пък представляват от себе си съединение от планети, които изпускат пламък. Падащите звезди са нещо като искри, които се отблъскват от въздуха. Ветровете възникват като последица от разреждането на въздуха от Слънцето Гърмът е сблъскване на облаци, а светкавицата е търкане между облаци. Земетръсът е движение на въздуха, които се връща обратно към земята. Живите същества са възникнали първоначално от влагата, топлината и земята, а след това започнали да се раждат едни от други.

2. Аристотел (384 – 322 г.пр.н.ера)

В областта на астрономията Аристотел защитава идеята за съществуването на един единствен свят, притежаващ „всеобщи закономерности“ и образуван от „целокупната материя“. Изхождайки от възгледа си за движението, античният мислител отрича наличието на множество светове (както твърди Анаксимандър). Защото наличието на множество светове за него означава, че всеки отделен свят притежава естествени движения към центъра или към периферията на космоса. В такъв случай естественото движение към центъра в един свят би се оказало неестествено по отношение към центъра на друг свят. Така космосът е ограничен в пространството, понеже безкрайността е синоним на неопределеност, безформеност, на отсъствие на вътрешния логос. Крайността на света се извежда и от т.нар. денонощно „обръщане“ на небесния свод. Защото „въртенето“ на безкрайно голямата по величина сфера-свят нито може да се наблюдава, нито да се осъществи. Сферата или кълбото включва ограничено пространство и следователно притежава крайни размери. Като доказателство се привежда и отсъствието на празно пространство.

Така вечността или неунищожимостта означава невъзможност на преход от битие към небитие, а невъзникването е липса на преход от небитие към битие. Не съществува такова време, в което онова, което е винаги съществуващо, да е способно да не съществува. Не е възможно едно и също нещо да съществува винаги и да не съществува винаги.

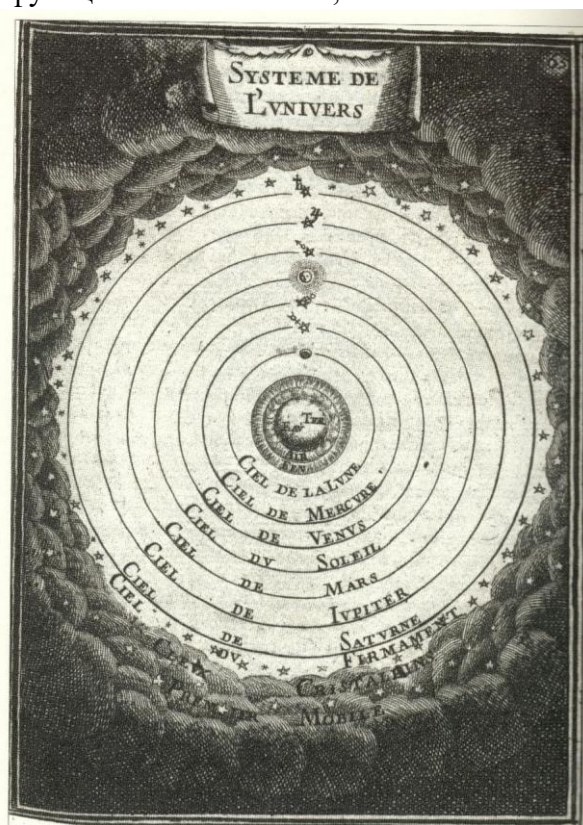
Космосът е представен от две различни „области“. Едната област е тази, която се намира под Луната, а другата — над Луната. Първата това е земята, върху която всичко е преходно, а другата — това е „звездният свят“, където всичко е съвършено и дадено като вечно. А извън небето, т.е. извън нашия свят не съществува нищо — нито други тела, нито празно пространство. В центъра на мирозданието е нашата неподвижна земя, която притежава формата на кълбо.

„Звездният свят“ - това е светът на небе съставени от елемент, който притежава съвършеното движение - движението в кръг. Под влиянието на питагорейците, Аристотел възприема идеята за съвършения начин на движение на небесните тела. Подобно движение се дължи на природата на петия елемент — т.нар. етер, който представлява съвършена същност и божествена природа. Небесните тела, които се състоят от него, са съвършеният и вечен свят. Звездите са закрепени на сфери, движещи се благодарение на душите, които притежават. Кълбото, което е формата или по-

скоро фигурата на космоса, се състои от концентрични небесни сфери, на които се намират небесните тела. Най-отдалечената от земята е сферата на неподвижните звезди, която е „първото небе“, движещо се вечно в кръг. От всички небесни тела, най-съвършени са неподвижно закрепените звезди. След това „идват“ сферата на 5-те планети, на Слънцето и накрая - тази на Луната. За разлика от неподвижните звезди, Слънцето, планетите и Луната търпят влиянието на земните елементи. Луната е последната планета, под която „идват“ последователно противоположните елементи - огънят, въздухът, водата, земята. И то така, че на небесните тела се приписва строга определеност в движенията им. Кръговото движение е съвършено, понеже няма начало и край, изходно положение (точка) и цел. То е вечно, непрекъснато и равномерно, докато несъвършеното движение е праволинейно. Но космосът не е самодвижеща се система. Последният източник на движението на сферите е неподвижният двигател. Кръговратът на небето се свързва в причинно отношение с небесната материя — етера, който за разлика от четирите елемента (огъня, въздуха, водата, земята) вечно се движи. „Целта движи като предмет на любовта, а приведеното от нея в движение движи останалото. Ако нещо се привежда в движение, то по отношение на него е възможно и промяна. Затова, ако дейността на нещо е първично пространствено движение, то, доколкото тук е налице движение, дотолкова във всеки случай е възможна и промяна — промяна в пространството, ако не и в същността. А тъй като съществува нещо в действителност, което движи, само бидейки неподвижно, то по отношение на него промяна по никакъв начин не е възможна. Защото първият вид изменение е преместването, а първият вид преместване — кръговото движение. Кръговото пък движение се предизвиква от първото движещо.“

Аристотел е родоначалник на зоологията на древния свят. Той описва около 500 вида животни — птици (160) риби (117), млекопитаещи (75) и др. и предлага обща класификация на животните, която се базира на използването на индуктивните средства на научното изследване. В нея се вземат предвид определени характерни свойства и функции на животните, техният начин на живот и на възпроизвеждане. Но основният критерий изхожда от наличието или отсъствието на кръв. Въз основа на това животните се делят на кръвни и безкръвни, което деление, съвпада с делението на гръбначни и безгръбначни. Към всеки от тези два основни класа спадат по 5 рода животни.

Характерна особеност на органичната природа е т.нар. одушевеност, изразяваща се най-ясно в усещането и движението. Разграничавайки отделните степени и видове на живата материя, древногръцкият мислител приписва душа, т.е. одушевеност не само на човека, но и на растенията и животните. Така низшата степен на одушевеността представлява растежът, храненето и създаването на потомството. Растителният свят се отличава със своите елементарни функции на живата материя — храненето и възпроизвеждането, т.е. със своята вегетативна душа. „Защото хранителната душа притежават и други същества. Тя е първоначалната и най-общата способност на душата, благодарение на която на всички същества е присъщ живот. Нейната дейност се състои в произвеждането и употребата на храна. Защото най-естествената дейност у всички живи същества, доколкото са напълно развити и не са осакатени или не произлизат чрез самозараждане, е да създават друго подобно на себе си същество, животното — животно, растението — растение, за да участват според възможностите си във вечното и

2. SYSTEME PTOLEMEJSKI / THE PTOLEMAIC SYSTEM

W/ in: Allain Manesson-Mallet, *Description de l'univers, contenant les différents systèmes du monde, les cartes (...) de la géographie ancienne et moderne, les plans et les profils des principales villes (...) et les mœurs, réligions, gouvernemens et divers habillemens de chaque nation...*, t. 1, Paris: D. Thierry 1683, sygn. BJ 1365 I
Albumy OZGIK

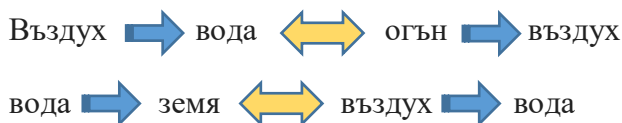
божественото“. По-висшата одушевеност, реализирана благодарение на т.нар. усещача душа, е присъща на животните. Най-висшата степен на одушевеност е свойствена на човека у когото битува „разумната душа“.

3. Платон (427 – 347 г.пр.н.ера)

За основоположника на Академията космосът се характеризира като живо, одухотворено същество или природа доколкото е „снабдена“ с душа и ум. Подобно на микросвета, макросветът притежава „жизненост“, и то по-прекрасна от тази на човека, „надарен“ е с разум „даден“ му от онзи, който го е „построил“. Неговото тяло притежава душа, която го одухотворява. Небесните тела са подобни на живи същества, доколкото световната душа им „вдъхва“ живот. Космическата душа, която се "простира" от центъра до границите на света, го „обхваща по кръг отвън“. В натурфилософията на Платон светът е представен в сферична форма или фигура, повърхността на която отстои във всички свои точки на еднакво разстояние от центъра. Зад нашия пространствено ограничен свят, над видимата му част или област се простира невидимата, неосезаема област, достъпна (зрима) единствено за „кормчията на душата“ — ума. В центъра на света е Земята, която се върти около оста, пресичаща космоса. После следват или се подреждат Луната, която е най-близо до нея, Слънцето, утринната звезда (Венера), звездата на Хермес (Меркурий), звездата на Арес (Марс), звездата на Зевс (Юпитер), звездата на Кронос (Сатурн). Небесните тела се движат в кръг равномерно. Те осъществяват два вида движение — движение около своята ос (т.нар. тъждествено движение) и движение около Земята (т.нар. „нетъждествено движение“). Първото движение е признак и доказателство за разумност във формите на живот. Космосът осъществява еднообразно движение на „едно и също място“ без да променя положението си в пространството. Той реализира такова движение, което е близко до „ума“, т.е. движение, което е безотносително от извършващите се промени.

Според питагорейците Бог е сътворил света от огън и земя. Според Платон тези два елемента обаче се нуждаят от спойка, връзка, която да ги обединява.

Между елементите (огън, земя, въздух, вода), от които се състои тялото на космоса, съществуват строги математически отношения. Основните елементи на света са огънят и земята. Като телесни, елементите притежават плоскости. Огънят има формата на пирамида, земята — на куб, въздуха — на октоедър, водата — на икосаедър. Между основните елементи — огъня и земята — са останалите два — въздухът и водата. И това обуславя математическите отношения между тях. Така въздухът се отнася към водата така, както огънят — към въздуха, и водата се отнася към земята така, както въздухът — към водата.

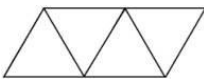
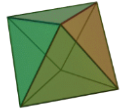
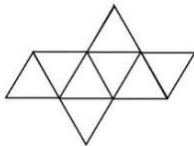

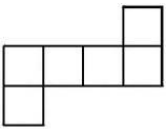
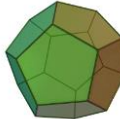
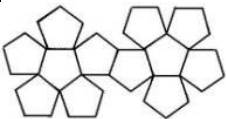

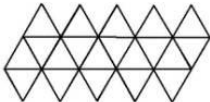

- такъв е конкретният модел на натурфилософията на древните гърци, предложен от Платон. Благодарение на огъня космосът е видим, на земята — осезаем, благодарение на междинните елементи (въздуха и водата) той е единен. Космосът е „единно цяло“, самозадоволяваща се система, която се храни от своето собствено тление и осъществява своите движения, състояния и действия чрез себе си.

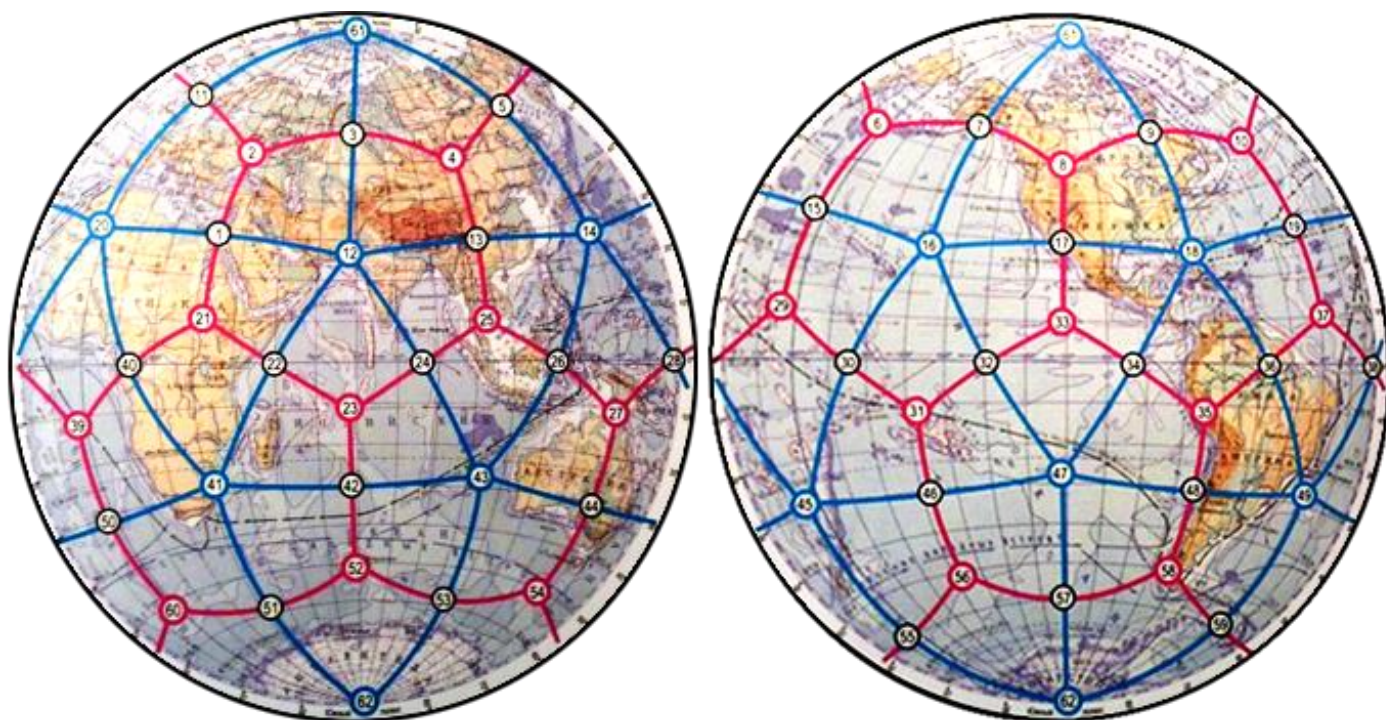
Още според древните математици най-интересните и съвършени геометрични обекти на нашето пространство са правилните многостени или т.н.

Платоновите тела

Има много многостени (в действителност, безкраен брой), но само пет от тях са **правилни**. Основния белег е да имат еднакви стени, с еднаква дължина на страните. Също така във всеки връх да се срещат еднакъв брой ръбове). Тези свойства са достатъчни (почти) за характеризиране на петте обекта, които искаме да покажем на гущерчетата:

Изображение	Разгъвка	Название	Стени F	Върхове S	Ребра L	Елемент според Питагорейците
		Тетраедър	4	4	6	Огън
		Октаедър	8	6	12	Въздух
		Куб	6	8	12	Земя
		Додекаедър	12	20	30	Етер, Вселена
		Икосаедър	20	12	30	Вода

Питагорейците смятали за **опасно** познаването на додекаедъра. Според тях, той е свързан по някакъв мистичен начин с Космоса

Повърхността на Земята от древни времена е сравнявана с додекаедър. Отново Платон, в диалога “Федон” казва: “**Земята, ако я погледнем отгоре прилича на топка, съшита от 12 парчета кожа**“. Същността на теорията е в това, че структурата на силовите полета на Земята се формира от комбинация от икосаедър и додекаедър, вписани в Земното кълбо и тази структура се проектира върху повърхността на земята. Върховете и ребрата на тези многостени по различен начин се проявяват в гео-, хидро-, атмо- и биосферата. Именно по линиите на този скелет и неговите подразделения на нашата планета се срещат повечето аномалии и древни огнища на културата

Изследователите вярват, че в подкрепа на тази теория са явления в следните области:

геология, метеорология и строеж на Земята

- Древните геоложки платформи са разделени от геосинклинални зони, които вървят по границите на триъгълниците на икосаедъра.
- Подводните планински хребети в океаните и разломите на земната кора, по правило, минават по ребрата на икосаедъра или са успоредни на тях: Средноатлантическия хребет, хребета Ломоносов в Северния Ледовит океан, подводните хребети около Антарктика, ...
- Проявите на сеизмична и вулканична активност, по правило, се наблюдават около върховете и ребрата на многостена.
- Центровете на всички световни райони с магнитни аномалии (в това число и Бермудския триъгълник) са в на центровете на триъгълниците (4, 6, 8, 54, 29). Изключение е Бразилската аномалия, чиито център (49) е в център на петоъгълник.
- Постоянните центрове на високо и ниско атмосферно налягане (антициклони и циклони) също са разположени във възлите (4, 6, 10, 12, 19, 27, 42, 44, 46, 48, 50).
- Около върховете и ребрата са съсредоточени най-големите залежи на полезни изкопаеми, при това около върховете и ребрата на додекаедъра са рудните изкопаеми – желязо, никел, мед, а около върховете и ребрата на икосаедъра – нефт, уран, диаманти

биосфера

- прелетът на птици завършват на юг във възлите на системата: на северо-запад и юг в Африка (20 и 41), в Пакистан (12), Камбоджа – Виетнам (25), на север и запад в Австралия (27 и 43), в Патагония (28).
- Морските животни, риби, планктон се струпват във възлите на системата. Китовете мигрират от възел във възел и при това по ребрата на гигантския кристал
- Много от възлите са ендемични за растения и животни, които не се срещат повече никъде по света. Там е и уникалният животински свят на островите Галапагос (34) и езерото Байкал (4). До бреговете на Южної Африки (близо до възел 41) е уловена киткоперестата риба – Латимерия. Във възел 11 е разположено езерото Лох-Нес. В Калифорния (17) растат гигантските реликтови секвои.

древни култури

- във връх 12 на икосаедъра е най-големия и най-стария духовен център на Индия, Мохенджо-Даро
- ако от Мохенджо-Даро се прекара лъч през центъра на планетата, на другия край на лъча ще бъде остров Пасха, също точно попадащ във върха на икосаедъра.
- На средата на ръба на икосаедъра, свързващ Мохенджо-Даро и Сахара, т.е. в пресечната точка с ребро на додекаедъра са пирамидите в Египет.....

4. „И-Дзин“ („Книга на промените“) (около 1100 г.пр.н.ера)

В проявения свят няма нищо непроменливо, дадено веднъж завинаги. Всичко, което действа, се основава на своята противоположност, всичко е движение и взаимопроникване, преминаване от тъмнина към светлина, от отрицателно към положително, от смърт към живот и обратно. В привидния хаос съществува някакъв скрит ред, в който има определен ритъм при смяната на негативно и позитивно, загуба и печалба, мрак и светлина. Основа на битието според И Дзин е Великият предел (Тай-Дзи), от който се ражда неговата противоположност. В Дао-Д-Дзин се казва: „Едното ражда две, двете раждат три, трите раждат цялото многообразие от неща“.

Тези три неща, пораждащи цялото многообразие, са Небето, Земята и свързващият ги Човек. За нас числата показват количество. Но първоначално те са показвали качеството или модела на една структура. В Китай числото е служило да бъде описано качеството. Въпросът, който те са задавали преди да гадаят с И Дзин, е: „Какви неща са склонни да се случат заедно?“ Всяка хексаграма от И Дзин може да се разглежда като съставена или от две триграми, или от три двойки черти, като двете цели са символ на Небето (ян), двете прекъснати на Земята (ин), а комбинацията от цяла и прекъснатата (ян и ин) на Човека. Небето и Земята са два полюса на съществуване, а Човекът е онзи „небесен човек“ или „прачовек“, който е отражение на онова, което е горе на Небето и долу на Земята, един универсален архетип.